

Binek otomobil için amortisman ayrılmaması durumunda gider yazılıp yazılamayacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-120[40-2020/919]-1122633
Tarih	04.10.2022

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[40-2020/919]-1122633

04.10.2022

Konu : Binek otomobil için amortisman ayrılmaması durumunda gider yazılıp yazılamayacağı

İlgi

:

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; Şirketinizce .../.../2020 tarihinde satın alınmış olan binek otomobil için amortisman ayrılmaması durumunda binek otomobil için yapılan ödemenin ne kadarlık kısmının kurum kazancınızın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabileceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 191 inci maddesinde, "*Envantere alınan iktisadi kıymetler bu kanunun değerlemeye ait üçüncü kitabında yazılı esaslara göre değerlendirilir.*",

- 262 nci maddesinde, "*Maliyet bedeli, iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade eder.*",

- 269 uncu maddesinde, "*İktisadi işletmelere dahil bilumum gayrimenkuller maliyet bedelleri ile değerlendirilir.*

Bu kanuna göre, aşağıdaki yazılı kıymetler gayrimenkuller gibi değerlendirilir;

...

3.Gemiler ve diğer taşıtlar;

...",

- 270 inci maddesinde, "*Gayrimenkullerde, maliyet bedeline, satınalma bedelinden başka, aşağıda yazılı giderler girer:*

1. Makine ve tesisatta gümrük vergileri, nakliye ve montaj giderleri;

2. Mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsasının tesviyesinden mütevellit giderler.

Noter, mahkeme, kıymet takdiri, komisyon ve tellaliye giderleri ile Emlak Alım ve Özel Tüketim Vergilerini maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler."

- 313 üncü maddesinde; "*İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269'uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder."*

hükümleri yer almaktadır.

Bunun yanı sıra, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

- (30/b) maddesinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV'nin mükellefin vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV den indirilemeyeceği,

- 58 inci maddesinde; mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan Katma Değer Vergisi ile mükellefçe indirilebilecek KDV'nin, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilemeyeceği

hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, KDV Genel Uygulama Tebliğinin, "*Verginin Gider Kaydedilemeyeceği*" başlıklı (IV/B-1) bölümünde; "*Mükelleflerin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesapladıkları KDV, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilemez. Mükellefin mal ve hizmet alımları nedeniyle hesaplanan bu işlemlere ilişkin olarak alış vesikalarında gösterilen ve indirilebilecek KDV durumunda bulunan KDV de gider olarak kabul edilmez.*"

Diğer yandan indirilemeyecek KDV'nin gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde işin mahiyetine göre gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınacağı tabiidir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, satın aldığınız aracın maliyet bedeli üzerinden kayıtlara alınması icap etmekte olup, maliyet bedelinin tespitinde, aracın iktisabına ilişkin ÖTV ve (3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince indirim konusu yapılması mümkün olmayan) KDV'nin dikkate alınması zorunlu olmadığından, söz konusu tutarların maliyet bedeline eklenmesi veya gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun "*Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti*" başlıklı 38 inci maddesinde ise; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer yandan, Gelir Vergisi Kanununun 7/12/2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7194 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle değişik 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasında;

1. Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler;(İhracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükellefler, bu bentte yazılı giderlere ilaveten bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hâsılâtın binde beşini aşmamak şartıyla yurt dışındaki bu işlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları giderleri de indirebilirler.) (Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira 5.500 Türk lirasına kadarlık kısmı ile binek otomobillerinin iktisabına ilişkin özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının en fazla 115.000 Türk lirasına kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınabilir.),

...

7. Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanlar. (İşletmeye dâhil olan gayrimenkulün iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalar, yapıldığı yılda doğrudan gider yazılabilir.) (Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 135.000 Türk lirasını, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, amortismanına tabi tutarı 250.000 Türk lirasını aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanının en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gider yazılabilir. Bu hükmün uygulanmasında binek otomobilin iktisap edildiği tarihte yürürlükte olan tutar dikkate alınır.)

..."

hükümleri yer almaktadır.

Konuya ilişkin ayrıntılı açıklamalar 311 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılmış olup, anılan Tebliğin "Binek otomobillere ilişkin kiralama ve iktisap giderleri" başlıklı bölümünde;

"MADDE 13 -

...

(8) Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, binek otomobillerin iktisabına ilişkin özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının 2020 yılı için en fazla 140.000 Türk lirasına kadarlık kısmı ticari veya mesleki kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir."

açıklamaları yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Şirketiniz tarafından satın alınan binek otomobile ilişkin yüklenilen özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi tercihen binek otomobilin maliyetine eklenebilecek olup, ilgili mevzuatı uyarınca amortisman ayırmak ihtiyari olduğundan aktifinize aldığınız binek otomobil için tarafınızca amortisman ayrılmayabilecektir. Ancak, söz konusu vergilerin maliyete eklenmesi durumda, binek otomobilin iktisabı için ödenen bu vergilerin Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendine göre ayrıca doğrudan gider olarak indirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, 2020 yılında satın almış olduğunuz söz konusu aracın iktisabına ilişkin ödenen özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi tutarlarının maliyet bedeline eklenmeyerek doğrudan gider olarak dikkate alınması durumunda, anılan Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında en fazla 140.000 Türk lirasına kadarlık kısım, kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilecektir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

-29/1 inci maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,

-30/b maddesinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV'nin, mükellefin vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, tekstil sektöründe faaliyette bulunduğu anlaşılan Şirketinizce 3065 sayılı KDV Kanununun 30/b maddesi uyarınca bahse konu binek otomobilin alımında yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026